

CII

Chas Addams:
Kresba z humoristického časopisu,
1950

Doposud jsme kreslili, malovali nebo vystřihovali jednotlivé postavy, vždy jen jednoho, osamoceného člověka. Člověk však žije mezi lidmi a výtvarné „vyprávění“ o něm, ať už je to obraz nebo socha, musí často zobrazit více figur v rozmanitých vztazích. Vesele i vážně.

ČLOVĚK MEZI LIDMI

1

LIDSKÉ VZTAHY

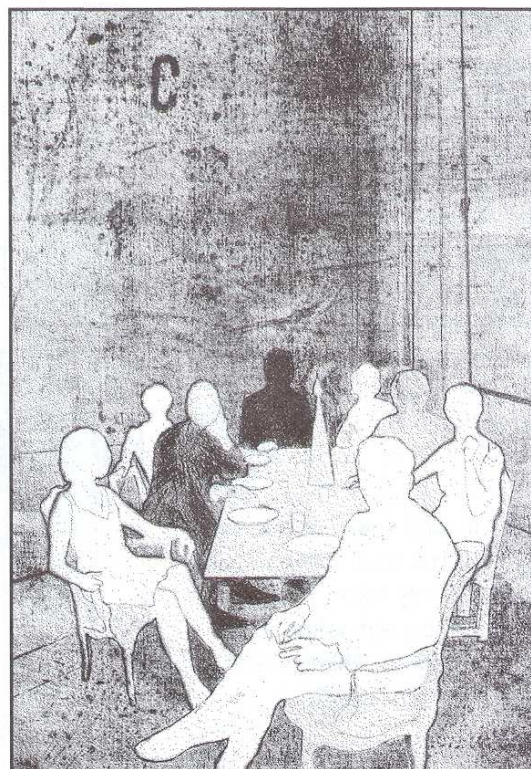
Povídejte si o tom, jak se k sobě chováme, jaké jsou naše vztahy. Z mnoha možností si vybereme tři příklady:

1. Potkáváme se tváří v tvář, jsme přímo spojeni: někdy přátelsky spolupracujeme, někdy mezi námi jiskří napětí.
 2. Tvoříme velkou skupinu, často však nevnímáme jeden druhého.
 3. Jsme na sobě závislí: co udělá jeden z nás, to se hned projeví na jednání dalších.
- Přiřaď ke každému z uvedených vztahů vždy jeden z obrázků na této dvojstraně.
 - Vyhledej fotografie z časopisů, například sportovní výjev, a zařaď je do některé z těchto skupin. Sestav z nich nástěnku. Objevíš-li jiné příklady, založ další skupinu vztahů.

Josef Lada: Ilustrace z knihy Osudy dobrého vojáka Švejka

Jiří Balcar: Co koukáte?, kombinovaná technika, 1967-68

2

VZTAHY POSTAV NA OBRAZE

Pozoruj, jak jsou postavy na připojených obrázcích sestaveny: jednou jsou rozmístěny na celé ploše, jindy spočívají na spodním okraji, jako by stály na jevišti. Potřetí jsou spolu svázány do kruhu jako články řetězu. Které uspořádání odpovídá zhora uvedeným vztahům? Zdůvodni, proč tomu tak je.

- Vytrhej siluety stejně velkých figur a nalep je na papír různými způsoby: na spodní okraj v pásu, rovnoměrně po celé ploše, nebo ve spojení do kruhu (oválu).
- Vymysli svým postavám námět odpovídající jejich uspořádání - **kompozici**, například: „Na zastávce tramvaje“, „Na plesu“, „Héraklés v boji s pekelným psem Kerberem“.
- Vytvoř podobnou kompozici jen z barevných tvarů a skvrn a dej jí vhodný název. Může abstraktní obraz vyjádřit nějaký mezilidský vztah?

3

SVATBA

Že na svatbě jsou nejdůležitější ženich s nevěstou, to jistě nemusíme připomínat. Kolem nich je však vždy mnoho dalších nezbytných lidí: jejich rodiče, svědkové, družičky, hosté...

- Spoj se se čtyřmi, pěti spolužáky a rozdělte si úlohy: každý vytvoří jednu figuru, ty pak vystříhnete a sestavíte **středovou kompozici**: nevěstu se ženichem umístíte do středu, ostatní účastníky svatby rozestavíte nepravidelně kolem. Nezapomeň, že se figury budou pravděpodobně i překrývat! Důležité je předem si dohodnout velikost figur, aby je bylo možné navzájem spojovat do jednoho celku.

Josef Čapek:
Neděle,
1936

CESTA V DEŠTI

Říká se, že kdo je zamilovaný, nevidí, neslyší. Nevadí mu pak ani déšť, a tak naším tématem budou dvojice v dešti - v parku, na ulici nebo na procházce kolem řeky.

- Hlavním úkolem bude působivé rozmístění dvojic na ploše papíru. Tentokrát se bude jednat o **volnou kompozici**: postavy mohou být umístěny kdekoli - v rozích, stejně jako uprostřed.
- Vyjádři, že jde o deštivý den: všichni budou mít své deštníky. Nebo se dvojice schovají pod jeden společný? Někteří se možná obejdou i bez něho a další se skryjí do bundy s kapucí. Celý výjev by měl mít studenou atmosféru, barevnou náladu vlhkého počasí. Jak vyjádříš déšť?

Hokusai:
Déšť,
japonský dřevoryt, kolem roku 1800

4

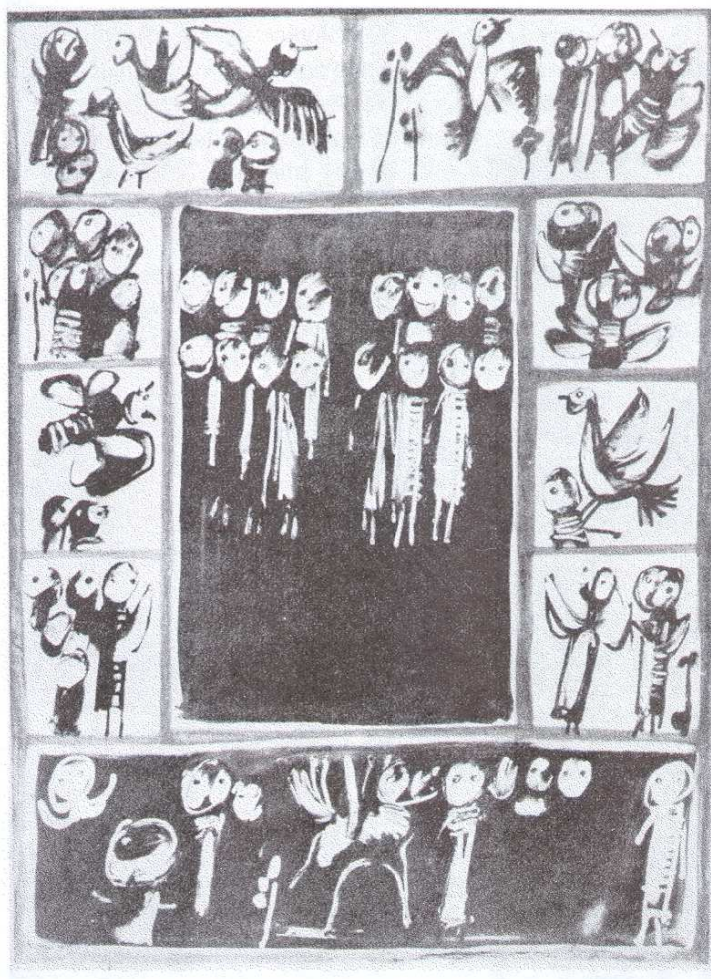

5

HUDEBNÍ SKUPINA

Poznali jsme některé druhy figurálních kompozic. Tímto způsobem nyní můžeme zpracovat libovolné téma. Máme proto návrh: co kdybyste se pokusili o kolektivní práci na téma Hudební skupina?

- Kompozice by mohla být středová - kolem mikrofonu by se řadili jednotliví hráči - nebo **pásová** jak vidíte na připojené fotografii. Můžete však zkusit i další typy kompozic (souměrně na osu, příklad na str. 62 Zrození Venuše, na „zlatý řez“ str. 20 Senoseč). Postavy malujte co největší! Nakonec je vystříhněte, podlepte a sestavte na nástěnku nebo na stěnu.

DEN

MÝCH NAROZENIN

Současní umělci používají také jiné způsoby kompozice. Jednu z nich nazýváme **polyekran** - promítání více obrazů současně.

- Vytvoř polyekranovou kompozici, na které vyjádříš, co se dělo kolem tvých narozenin. Nakresli nebo nalep svůj portrét jako ústřední motiv a k němu přidej libovolné dodatky: list z kalendáře, dárek, který tě potěšil, dort se svíčkami, pohled z okna, hromadu bot tvých hostů u dveří...

6

Yannis Gaitis:
Veselí ptáci, (výřez)
1965

